قارئین سی گزارش اے کہ اس آن لائن اخبار دی ترسیل سوشل میڈیا تے کرُن

لے کے ناں میں سوہنڑے رب دا کراں کلام بیان (القرآن)

WEEKLY HINDKOWAN PESHAWAR

مدیر: محمد نعمان قیوم پشور

مدیرِ منتظم محمد ضیاءالدین

ہفت روزہ

ہندکوان

گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت چھپڑیں والا پہلا ہندکو ہفت روزہ اخبار

پاکستان دی ہندآریائی زباناں ہندکو، پنجابی، سرائیکی، گوجری، سندھی، پہاڑی تے دیگر زباناں دا اخبار

جلد: 8 | بدھ 24 ستمبر 2025 | شمارہ: 376

hindkowanweekly@gmail.com

"گندھارا نیوز" دا 17واں شمارہ منظر عام تے آگیا

مذکورہ آن لائن رسالہ 4 صفحات تے مشتمل اے، جس اچ گندھارا ہندکو بورڈ تے اکیڈمی دی کارکردگی دی خبراں تے تصویراں شامل کیتیاں گئیاں

پشور (ہندکووان نیوز) تحقیق، تخلیق تے ترویج دے بنیادی اصولاں تے عملدرآمد کردے ہوئے گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی ہندکو سمیت پاکستان اچ بولی جانڑیں والی دیگر زباناں دے فروغ دے بھرپور کوششاں کردے پئین۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت انگریزی زبان دے آن لائن نیوز لیٹر "گندھارا نیوز" دا 17واں شمارہ منظر عام تے آگیا وے۔ مذکورہ رسالہ 4 صفحات تے مشتمل اے، جس اچ گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دی کارکردگی دی خبراں تے تصویراں ئُں شامل کیتیا گیا وے۔ یاد رہے کہ اے رسالہ صوبائی تے قومی سطح دے نال نال بین الاقوامی سطح تے بی گندھارا ہندکو اکیڈمی دی کارکردگی ئُں اُجاگر کرنے دا ذریعہ بنڑی۔

صوبائی اسمبلی اچ پہلی وار ہندکو تے سرائیکی اچ تقریراں

نویں رولز دی منظوری دے بعد رکن اسمبلی آمنہ سردار نے ہندکو تے پی پی پی دے رکن احمد کنڈی نے سرائیکی زبان اچ تقریراں کیتیاں

ہندکوئُں پارلیمانی زبان دا حصہ قرار دیڑاں گندھارا ہندکو بورڈ دا دیرینہ مطالبہ ایا جس ئُں عملی شکل دیڑاں گندھارا ہندکو بورڈ وسے بڑا وڈا اعزاز اے

رکن صوبائی اسمبلی آمنہ سردار

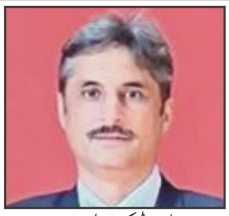

پیپلز پارٹی رکن اسمبلی احمد کنڈی

پشور (ہندکووان نیوز) خیبر پختونخوا اسمبلی اچ نویں رولز دی منظوری دے بعد رکن اسمبلی آمنہ سردار نے پہلی وار ہندکو تے پی پی پی دے رکن احمد کنڈی نے سرائیکی زبان اچ تقریراں کیتیاں۔ یاد رہے کہ پارلیمانی امور چلانڑیں وسے کے پی اسمبلی نے 37 سال بعد نویں قواعد وضوابط بنڑائے ؤن جس دے تحت اردو، پشتو تے انگریزی دے بعد ہوخڑا راکین ہندکو تے سرائیکی ئُں بی پارلیمانی زبان دے طور تے استعمال کر سکدین۔ اسمبلی دی زباہاں اچ اردو، انگریزی تے پشتو نال ہوخڑ ہندکو تے سرائیکی ئُں بی شامل کرلتا گیا وے۔ جس دے بعد ایوان اچ 5 زباناں اچ گھل کتھ کیتی جا سی۔ یاد رہے کہ ہندکو زبان ئُں پارلیمانی زبان دا درجہ ملنا گندھارا ہندکو بورڈ دی خدمات دا ثمرا اے کیونکہ ہندکوئُں پارلیمانی زبان دا حصہ قرار دیڑاں گندھارا ہندکو بورڈ دا 20 سال پرانڑاں مطالبہ ایا جس ئُں عملی شکل دے دتی گئی اے جو کہ گندھارا ہندکو بورڈ پشاور وسے بڑا وڈا اعزاز اے۔

خالد ملک حیدر تے عشرت عباس دی یاد اچ تعزیتی تقریب

تقریب اباسین آرٹس کونسل دے زیر اہتمام منعقد ہوئی، مقررین نے دونوں مرحومین دی فنکارانہ خدمات ئُں خراج عقیدت پیش کیتا

خالد ملک حیدر تے عشرت عباس دی فائل فوٹوز

پشور (ہندکووان نیوز) اباسین آرٹس کونسل دے زیر اہتمام خاطر غزنوی آڈیٹوریم اچ صوبہ خیبر پختونخوا دے نامور فنکاراں مرحوم خالد ملک حیدر (معروف موسیقار و ریسرچ آفیسر) تے عشرت عباس (فلم، اسٹیج، ریڈیو و ٹی وی فنکار) دی یاد اچ "یادِ رفتگاں" دے عنوان نال تعزیتی تقریب منعقد ہوئی۔ صدارت صدر کونسل عبدالرؤف روہیلہ نے کیتی جد کہ ناظم تقریب معروف شاعر و ادیب عزیز اعجاز اے۔ مقررین نے دونوں مرحومین دی فنکارانہ خدمات ئُں خراج عقیدت پیش کیتا تے اناں دی یاداں تازہ کیتیاں۔ تقریب اچ احمد سجاد، ڈاکٹر یامین عشرت، حمید پرویز، جہانزیب ملک، نجیب اللہ انجم تے خواجہ یاد نصیر نے خطاب کیتا۔ اخیر اچ مہماناں دی چاہ دے نال تواضع کیتی گئی۔

علاقائی زباناں دے فروغ اچ گندھارا دے کردار دی تعریف

ڈاکٹر عنایت اللہ فیضی، انعام اللہ تورولی، عصمت اللہ دیملی، روزی خان برکی سمیت دیگر محققین نے گندھارا دی کارکردگی ئُں سراہیا

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ گزشتہ 30 سالاں سی ہندکو زبان سمیت خیبر پختونخوا اچ بولی جانڑیں والی دیگر زباناں دی ترقی تے ترویج دے بی پُرعزم اے تے گندھارا ہندکو اکیڈمی گزشتہ 10 سالاں سی ہندکو دے نال نال علاقائی زباناں دی ترقی تے تحفظ دے کم پئی کردی اے۔ گندھارا دے تحت نہ صرف ہندکو زبان بلکہ سرائیکی، کھوار، کوہائی، کوہستانی، پہاڑی، پوٹھوہاری، شینا، تورولی، امڑی، گاورو سمیت دیگر زباناں دی ترقی دے بی کم کیتا جانڑا پیا وے، مذکورہ زباناں دی نہ صرف کتاباں تے ڈکشنریاں شائع کیتی گھیاں ؤن بلکہ اناں زباناں دے حوالے نال رسالے بی شائع کیتے جانڑے پئین۔ گندھارا دے علاقائی زباناں دی ترقی وسے کم ئُں ڈاکٹر عنایت اللہ فیضی، انعام اللہ تورولی، عصمت اللہ دیملی، روزی خان برکی، پروفیسر ڈاکٹر فخر الاسلام، محمد اختر نعیم، ڈاکٹر گلناز بانو، میاں کریم اللہ قریشی سمیت دیگر نامور محققین نے مختلف مواقع تے بے حد سراہیا وے۔

ہندکو ناول "اجابابا" دی تقریب رونمائی 27 ستمبر ئُں ہوسی

صدارت لالہ حنیف شکیاری کرسن، سید شہاب الدین تے قمر زمان اعوان مقالہ پڑھ سن

ہزارہ (ہندکووان خبر نگار) سید خرم شاہ دے ہندکو ناول "اجابابا" دی تقریب رونمائی بزم علم و فن ایبٹ آباد دے زیر اہتمام 27 ستمبر خالی آلے دیہاڑے ہوسی۔ جس دی صدارت لالہ حنیف شکیاری کرسن، سید شہاب الدین تے قمر زمان اعوان مقالہ پڑھ سن۔ نظامت دی ذمہ داری پروفیسر عامر سہیل دی اے۔

حلقہ ادب ڈھوڈیال دے زیر اہتمام منعقدہ شعری نشست اچ محمد اختر نعیم تے دیگر شعراء موجود اَن

گندھارا دے رسالے آں دی ترویج دا کم جاری

ہندکووان اخبار، انگریزی نیوز لیٹر گندھارا نیوز تے دیگر رسالے بذریعہ واٹس ایپ لوکاں ئُں پچوائے جانڑے ؤن

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور دے تحت تیار ہوئیں ولے ہفتہ وار اخبار "ہندکووان"، انگریزی نیوز لیٹر "گندھارا نیوز" سمیت دیگر رسالے آں دی بذریعہ سوشل میڈیا ترویج دا کم جاری اے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاءالدین دی ہدایت دے مطابق ہندکووان اخبار تے رسالے بذریعہ واٹس ایپ انفرادی طور تے 1500 سی زیادہ دوکاں ئُں پچوائے جانڑے ؤن۔

ہمدرد فاؤنڈیشن دے زیر اہتمام نونہال سیرت کانفرنس

پشور (ہندکووان نیوز) ہمدرد فاؤنڈیشن پاکستان دے زیر اہتمام نونہال سیرت کانفرنس پشاور ماڈل گرلز ہائی سکول اچ منعقد ہوئی جس دا موضوع ایا "صدق وامانت نبی کریمؐ دی سیرت دا نمایاں پہلو"۔ مہمان خصوصی پرنسپل پشاور ماڈل گرلز ہائی سکول عمرانہ شاہین ایئاں۔ کانفرنس اچ نعتیہ مشاعرے دا انعقاد کیتا گیا جد کہ نونہالاں نے نعتیہ کلام پیش کیتا۔

پشور، ہمدرد فاؤنڈیشن دے زیر اہتمام نونہال سیرت کانفرنس اچ اک بچی نعت پیش کردی پئی اے

بینظیر پروگرام ئُں فراڈ کہنڑیں ولے معافی منگن، روبینہ خالد

سیلابی صورتحال اچ سیاسی پوائنٹ سکورنگ سی اجتناب کیتا جاوے، پریس کانفرنس

اسلام آباد (ویب ڈیسک) بینظیر انکم سپورٹ پروگرام دی چیئرپرسن سینیٹر روبینہ خالد نے کہا وے کہ سیلاب دے موقع تے سیاسی پوائنٹ اسکورنگ سی اجتناب کیتا جاوے۔ اک سیاسی رہنما نے بیان دتا کہ بی آئی ایس پی فراڈ اے جو نامناسب بیان اے، رہنما نے 1 کروڑ خاندانان دی توہین کیتی اے، بیان تے معافی منگری چاہیدی اے۔ پریس کانفرنس کردے ہوئے روبینہ خالد نے کہیا کہ حالیہ سیلاب نال ملک پھر اچ جانی ومال نقصان ہویا وے، متاثرین دی بھرپور معاونت کیتی جاندی پئی اے۔ اناں نے کہیا کہ بی آئی ایس پی نے شفافیت، رفتار تے وسیع رسائی نال عوام دا اعتماد جیتا وے۔

کاروباری حضرات سی گزارش

گندھارا ہندکو بورڈ پشور دے تحت تیار ہوخڑے والا واحد آن لائن ہفتہ وار ہندکو اخبار "ہندکووان" ئُں حکومت پاکستان دی طرف سی باقاعدہ ڈیکلریشن ملی ہوئی اے۔ "ہندکووان" اخبار نہ صرف پشور بلکہ اندرون تے بیرون ملک بی بذریعہ واٹس ایپ 2000 سی زیادہ لوکاں ئُں پچوایا جاندا وے۔ اس اخبار اچ نہ صرف گندھارا ہندکو اکیڈمی دی مختلف سرگرمیاں دے حوالے نال خبراں تے تصویراں شامل کیتیاں جاندیاں بلکہ سیاسی، سماجی، ادبی تے علاقائی مسئلے تے مسائل دے حوالے نال بی خبراں تے کالماں ئُں اس اخبار دی زینت بنڑایا جاندا وے۔

کاروباری حضرات سی گزارش اے کہ اپڑے کاروباری آن لائن تشہیر وسے تے دنیا دے کونے کونے اچ پہنچانڑیں وسے "ہندکووان" اخبار اچ اپڑا حصہ پاؤ تے ساؤں اپڑی خبراں تے اشتہارات پچواؤ، "ہندکووان" اخبار اچ تواڈے اشتہارات انتہائی مناسب قیمت اچ مہینے اچ 4 واری اخبار دے صفحات اچ 4 کلر اچ لگائے جاسن۔

اپڑی خبراں تے اشتہارات دے حوالے نال مزید تفصیل جانڑنے وسے درج ذیل واٹس ایپ نمبر تے رابطہ کرو تے ہندکووان اخبار دا حصہ بنڑو۔

محمد نعمان قیوم 0314-9048111

ہفت روزہ ہندکووان پشاور
PAGE-2

Educational Development through Mother Tongue: A case study of Hindko Language

Dr. Shabbir Hussain

1 Introduction

It has been estimated that 50% of the world's out-of-school children live in the communities which use a different language to the one used as Mother Tongue in the local areas. It is estimated that globally, there are 50-75 million 'marginalized' children who are not enrolled in school. Research reveals that children whose primary language (mother tongue) is not the language of instruction in school are more likely to drop out of school or fail in early grades. In developing countries, an estimated 221 million children enter the classroom are unable to understand the language they are taught[1]. Many countries teach in the old colonial language, or in a dominant national or international language, which young children do not speak at home.

The medium of learning plays a vital role in creating interest in the leaner. Many studies had been carried out in Hong Kong, the Philippines and Pakistan which showed that English medium students, despite their higher initial ability, performed poorly when compared to their peers studying in mother tongue. Some educators argue that only those countries where the student's first language is the language of instruction are likely to achieve the goals of Education for All.

A UNESCO meeting of specialists held in 1951 was of the considered opinion that education is best carried out in mother tongue. Research also suggests that engaging marginalized children in school through mother-tongue based, multilingual education (MTB-MLE) is a successful model (Benson & Kosonen, 2013; Yiakoumetti, 2012). Research has shown that children's first language is the optimal language for literacy and learning throughout primary school (UNESCO, 2008a). There is growing evidence and parent demand in many educational systems around the world that insist on exclusive use of one or sometimes several privileged languages. This means excluding other languages and with them the children who speak them (Arnold, Bartlett, Gowani, & Merali, 2006).

UNESCO has encouraged mother tongue instruction in primary education since 1953 (UNESCO, 1953) and UNESCO highlights the advantages of mother tongue education right from the start. children are more likely to enroll and succeed in school (Kosonen, 2005, parents are more likely to communicate with teachers and participate in their children's learning (Benson, 2002); girls and rural children with less exposure to a dominant language stay in school longer and repeat grades less often (Hovens, 2002; UNESCO Bangkok, 2005); and children in multilingual education tend to develop better thinking skills compared to their monolingual peers (e.g., Bialystok, 2001; Cummins, 2000; King & Mackey, 2007).

The case study presented in this report concludes that Education in the mother tongue is an essential part of achieving the goals to facilitate learning and to bolster skills in reading, writing and understanding the subjects of English, Urdu, Social Studies, Mathematics and Science. The focus of the survey with a sample of 165 respondents is to assess educational development through a mother tongue (Hindko) from the perspective of teachers and the students of 8th class in the schools located in the Hindko speaking district Mansehra of KP province. The other local languages Gojri and Pashto have also been taken into consideration.

2.1 Sample

A case Educational development through Mother Tongue: study of Hindko language is based on a survey of 115 students of 8th class and 50 teachers who are teaching to 8th class selected on the basis of convenience sampling in district Mansehra. Respondents were randomly selected from three government and two private schools. These schools were distinctly located in the district Mansehra. The composition of the respondents of the sample of data collection is summarized below:

Composition of Survey Sample of Responding Teachers and Students

Data was collected through two questionnaires (Annex I) administered separately for students and teachers in the above mentioned five schools of district Mansehra. The questions were framed to review /assess level of learning by students and teaching by teachers through Hindko as medium of instruction in the schools. The survey was conducted during the first week of November, 2015. Data was entered and analyzed using SPSS. The findings of the survey are given under various sections included in this report

To be Continued

گوشہ ادب

ہندکو ڈرامہ سیریل ''ازمیش''

تحریر: نذیر بھٹی — پروڈیوسر: اعجاز نیازی

سینفز: پشتو ٹیلیویژن — دوئی قسط

شمع آکے دروازہ کھولدیئے تا دیکھ کے حیران ہوجاندیے۔ یار جمال کھلا ہوندائے۔ شمع جذبات وچ آکے اس ول قدم ودھائیں لگدیئے وت ہکدم آپڑے قدم روک لیندیے۔ تے پچھمدیئے تو اتھے کیوں آگیائیں۔ جمال کیندائے تھوں ملوئیں آیاں منوں اندرلے جا۔ شمع کیندیئے نئیں۔ ایہہ میرے خوند دا کہارا اے تے تو میرے واسے غیر ایں۔ میں آپڑے خوند دی اجازت دے بغیر تھوں اندر آنڑیں دانی کیہہ سکنیاں۔ جمال کیندائے اوانا وے۔ اس نوں کیہہ پتہ لگ سی۔ شمع کیندیئے مگر میرا فرض آپڑے خوند نال وفا کرنائے۔ اس نوں دغا دینڑاں نئیں۔ وت کدی بی میرے بوہے تے نہ آویں۔ کیندے ہویاں دروازہ بند کردیندیئے تے جمال حیران ہوکے سوچدارہ جاندائے۔

شمع واپس آکے آفتاب کول بیٹھدیئے۔ آفتاب پچھدائے کوڑ آیا؟ شمع کیندیئے ہک فقیر آیا۔ کش منگویں آیا ایا تے منے اس نوں واپس کردتائے۔ آفتاب کیندائے۔ تھوں اس نوں مایوں نی کرنا چائیدا آیا۔ او جوش منگد آیا اس نوں دے دینڑاں چائیدا آیا۔ شمع کیندیئے۔ او میرے سی اس کہاردی ہک قیمتی شے منگد آیا۔ آفتاب کیندائے سانوں اللہ نے بہت کش دتا ہویائے تنے اس نوں خالی ہتھ کیوں ٹورائے؟ شمع کیندیئے او جنہری چیز منگد آیا اس تل اس کہاردی زینت برقرار اے تے میں کہار دی زینت برقرار رکھڑاں چاہنی ایاں۔ آفتاب خوش ہوکے کیندائے تو صرف میری ای نئیں بلکہ اس کہاردی پاسبان ایں۔

ہک دن شمع آپڑے ملازم نوں پریشان دیکھ کے اُس سی پریشانی دی وجہ پچھدیئے۔ ملازم کیندائے میری بیوی سخت بیمار اے تے ڈاکٹر کیندائے اس دے علاج تے پنجی ہزار روپے خرچ آسن تے اتنی رقم میرے کول نئیں۔ شمع کیندیئے کہہ انہ اللہ خیر کرسی۔ تو دے کمرے ول آندائے۔ شمع اس نوں چپ رہنڑیں دا اشارہ کردیئے تے الماری چو پیسے کڈھ کے اس نوں دیندیئے تے دبے لفظاں وچ اس نوں کیندیئے۔ جاہو ولی جیا چلا جا۔ ملازم چلا جاندائے۔ آفتاب محسوس کردائے کہ کوئی آیائے تے شمع نے اس نوں کیائے جاہو ولی جیا چلا جا۔

او شمع سی پچھدائے کوڑ آیا۔ شمع کیندیئے کوئی نی وانہ ہو کے میرے ول آ۔ ملازم وانہ ہوکے شمع دے کمرے ول آندائے۔ شمع اس نوں چپ رہنڑیں دا اشارہ کردیئے تے الماری چو پیسے کڈھ کے اس نوں دیندیئے تے دبے لفظاں وچ اس نوں کیندیئے۔ جاہو ولی جیا چلا جا۔ ملازم چلا جاندائے۔ آفتاب محسوس کردائے کہ کوئی آیائے تے شمع نے اس نوں کیائے جاہو ولی جیا چلا جا۔

او شمع سی پچھدائے کوڑ آیا۔ شمع کیندیئے کوئی نی وے۔ اس نوں کیہہ پتہ لگ سی۔ شمع کیندیئے مگر میرا فرض آپڑے خوند نال وفا کرنائے۔ اس نوں دغا دینڑاں نئیں۔ وت کدی بی میرے بوہے تے نہ آویں۔ کیندے ہویاں دروازہ بند کردیندیئے تے جمال حیران ہوکے سوچدارہ جاندائے۔

شمع واپس آکے آفتاب کول بیٹھدیئے۔ آفتاب پچھدائے کوڑ آیا؟ شمع کیندیئے ہک فقیر آیا۔ کش منگویں آیا ایا تے منے اس نوں واپس کردتائے۔ آفتاب کیندائے۔ تھوں اس نوں مایوں نی کرنا چائیدا آیا۔ او جوش منگد آیا اس نوں دے دینڑاں چائیدا آیا۔ شمع کیندیئے۔ او میرے سی اس کہاردی ہک قیمتی شے منگد آیا۔ آفتاب کیندائے سانوں اللہ نے بہت کش دتا ہویائے تنے اس نوں خالی ہتھ کیوں ٹورائے؟ شمع کیندیئے او جنہری چیز منگد آیا اس تل اس کہاردی زینت برقرار اے تے میں کہار دی زینت برقرار رکھڑاں چاہنی ایاں۔ آفتاب خوش ہوکے کیندائے تو صرف میری ای نئیں بلکہ اس کہاردی پاسبان ایں۔

ہک دن شمع آپڑے ملازم نوں پریشان دیکھ کے اُس سی پریشانی دی وجہ پچھدیئے۔ ملازم کیندائے میری بیوی سخت بیمار اے تے ڈاکٹر کیندائے اس دے علاج تے پنجی ہزار روپے خرچ آسن تے اتنی رقم میرے کول نئیں۔ شمع کیندیئے کہہ انہ اللہ خیر کرسی۔ تو

پاکستانی زباناں دی اکیڈمی

گندھارا ہندکو بورڈ پشوردے تحت قائم گندھارا ہندکو اکیڈمی اِس وخت بغیر کسی سرکاری سرپرستی دے پاکستان دی ساری زباناں دے فروغ وسے پئی کم کردی اے۔ ایہہ پاکستان دی واحد اکیڈمی اے کہ جس دے فورم سی لسانی ہم آہنگی ، ادبی روابط دی استواری، معاشرتی یکسانیت تے ثقافتی میل جول نوں فروغ دینڑے دے جذبہ نال پیا کم کیتا جاندا وے۔ اِس دا عملی ثبوت اِس اکیڈمی دے فورم سی شائع ہوئڑے والی پاکستان دی مختلف علاقائی زباناں دی اوہ کتب اُن کہ جتاں نوں وطن عزیز سمیت دوسری ممالک اچ بی علمی تے ادبی حلقے آں اچ پذیرائی پئی مل دی اے۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی نوں سٹیٹ آف دی آرٹ اکیڈمی بی اِسی وسے کیتا جاندا وے کہ ایہہ اوہ واحد اکیڈمی اے کہ جس اچ ہر زبان دے شاعر ادیب نوں چوڑے سینے تے کُھلے دِل دے نال خیر نال آئیو کیتا جاندا وے تے ایہہ وئی وجہ وے کہ اِس اکیڈمی دے نال ہندکو وان شاعراں ادیباں سمیت ساڈے صوبے دی دیگر زباناں بولنے والے لکھاری بی اِس دے نال وابستہ وُن تے حال اچ ای جدوں پاکستان دی یک مقبول ترین علمی درسگاہ قائداعظم یونیورسٹی (اسلام آباد) دے پاکستان سٹڈیز سنٹر دے موجودہ ڈائریکٹر تے درجناں پشتو، اُردو تے انگریزی دے مصنف پروفیسر ڈاکٹر حنیف خلیل نے جدوں آپڑے ساتھیاں جوہر خلیل تے عباس خلیل ہونڑاں نال اکیڈمی دا دورہ کیتا تا اکیڈمی دے کماں دا جائزہ تے لائبریری اچ موجود کتب دا مشاہدہ کرنے سی بعد اِس گہل دا اعتراف کیتا کہ یقیناً گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت قائم گندھارا ہندکو اکیڈمی اِس وخت پاکستان دی ساری زباناں وسے جس وسعت قلبی دے نال پئی کم کردی اے ایسی مثال کدرے نی مل دی تے نہ ہی اتنے مختصر وخت اچ کسی نوں اِتنی زباناں دے بارے معلومات کدروی حاصل ہوسک دی اے لہذا گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے جملہ آرکین مبارکباد دے مستحق اُن۔

جشن زرتاج

ہلاکو خان بک بڈی فتح توں بعد واپس آیا تے چنگیز خان سنوراں شہر دی خوشی چ کہ مڑے پیر زخمی ہوگئے ہن میں ہور دنڑ کتا کہ بک بڈے جشن دا اہتمام کیتا جلے تے اس دا نالی جشن زرتاج رکھیا جلے۔ دراصل چنگیز خان دی فتح ساریاں کنیڑاں آسیاں ورے انہاں چ بک ٹھیک اس نوں چ چیاری آسی جس دا نال، زرتاج، آسا، اسی کنیڑے تاں تے اس جشن دا نال رکھیا گیا آسا۔

جشن شروع ہویا تے خوب موج مستی ہوئی، شراب وغیرہ پی چنگی چلی، جدوں محفل عروج تے پہنچی تے چنگیز خان سنوہلاکو خان نوں نہڑے کیتا تے آکھیا کہ میں بخوی اس فتح تے چ خوش آں، اج انعام بی بخوی خواہش تے ہوسی، منگ کے منگدیں۔ ہلاکو جواب دتا کہ خان اعظم بخوی میرا نیاں مڑے دی فتح چ بک، مڑے واسطے ایکی بہوت اے۔ چنگیز خان آکھیا کہ ہلاکو تو کج نہ منگ مڑی تو ہین کردیں۔ آخر ہلاکو آکھیا کہ بابا تو وعدہ کر جو میں منگساں کو دیسیں۔ چنگیز خان فیر زور نال آکھیا کہ بول، ہلاکو تاولا (جلدی) بول۔ ہلاکو آکھیا کہ بابا ایہہ تو کہہ دے چھوٹے۔ چنگیز خان ایہہ سنوہ کے رچ وچ چپ ہویا تے فیر آکھیا کہ رانی مڑے نیمے پچ آسگئیں۔ اس توں بعد چنگیز خان سنوہ کو دم جشن منگاتوں واہکم دتا تے اٹھ کے آپڑیں نیمے دے پاسے ٹر گیا۔ راتی ہلاکو خان ہولیاں ہولیاں چنگیز خان دے نیمے وچ گیا، اس ویلے چنگیز خان گول زرتاج بیٹھی دی آسی، چنگیز خان سنوہ آکھیا کہ ہلاکو اِس طراں کر کہ تو مڑیاں ساریاں کنیڑاں کیں چھوڑ ورے ایہہ پک زرتاج مڑے کول چھوڑ دے۔ ہلاکو آکھیا کہ بابا! بس کوا ایکی چاہی دی اے۔ چنگیز خان ہُن دیر چپ رہیا تے فیر آکھیا کہ اُٹھ جلاں میں تو کج زرتاج دیندا۔ ایہہ گل کر کے چنگیز خان اُٹھیا تے نیمے توں بارکھلیا، ہوئاگے اُٹھ کے چنگیز خان اس دے پچھے زرتاج تے پچھے ہلاکو خان۔ ہُن دور ٹرناتوں بعد زرتاج بیٹھ گئی کہ مڑے پیر زخمی ہوگئے ہن میں ہور دنڑ کدی۔ ایہہ گل سنوہ کے ہلاکو خان آکھیا کہ میں تو چاندلاں (اکھاناں) ورے چنگیز جھماں مُڑ یا کہ نہ ہلاکو تو اس نوں ٹھہ نہ لا، جس ویلے میں زرتاج تگھودیاں تو اس ویلے اس نوں ٹھہ لاویں۔ ایہہ گل کر کے چنگیز خان سنوہ زرتاج نوں اُپڑیں موہڑے تے چایا اے اگے ٹر گئے۔ زرتاج نوں اُپڑیں موہڑے تے چایا اے اگے ٹر گئے۔ اے گہل کے دریاوے کنارے پہونچے تے چنگیز خان آکھیا کہ ہلاکو تو پتہ اے کہ زرتاج کوا اُپڑیاں کنیڑاں بچ سب تو پیاری اے، ایہہ بخوی ہوگئی وے تو نگ بخش چھوڑ، میں جس شے دی خواہش کیتی اے کدی کسی کولوں نہی منگی بلکہ میں حاصل کیتی اے ورے اج میں بخوے کولوں زرتاج منگدا۔ ہلاکو آکھیا کہ بابا میں تو کوز زرتاج دے چھوڑ۔ ایہہ سنوکے چنگیز خان سنوز زرتاج توں چا (اُٹھا) کے اُچھالیا تے ہلاکو توں آکھیا کہ ٹھل زرتاج بخوی ہوگئی۔ فضا بچ بک چج اٹھی تے زرتاج دریا بچ۔ ہلاکو آکھیا کہ بابا ایہہ تو کہہ کیتا؟ چنگیز خان جواب دتا کہ پٹر تگھو پتہ اے ایہہ کوچ پیاری آسی، میں کس طراں برداشت کر سکدا آساں کہ ایہہ کسی ہور دی باہنواں بچ ہووے، اس دی وجہ نال توتے میں کدی آمڑے سامڑے بی آسکدے آسیاں۔ ایہہ بڈی بڈی فتوحات بک کڑی دی وجہ نال نک سکدیاں بی آسیاں، اس واسطے میں زرتاج دا قصہ اِی مُکا چھوڑیا ہے۔ یں نہ چاہندا کہ بک کڑی دی خاطر اساں دے بچکار کدی جنگ لی ہووے، ہورنواساں دی ساری توجہ فتوحات دے پاسے ہوسی۔ ایہہ گل کر کے چنگیز خان سنوہ ہلاکو خان دا ہتھ پکڑیا تے دوئیں تیز تیز آپڑیں تمبیاں دے پاسے ٹر گئے۔ بعد بچ انہاں سنوہ آپڑیں ساری توجہ جنگاں دے پاسے کیتی۔

محمد اختر نعیم
hindkowanweekly@gmail.com

پاک سعودی دفاعی معاہدہ تے امریکہ

بدھ ستروہ تبرون ریاض اچ شہزادہ محمد بن سلیمان نے وزیراعظم شہباز شریف نے جس دفاعی معاہدے تے دستخط کیتے اس نے مشرق وسطی اچ امریکہ دے اکی سالہ تاریخی کردار نے سوالیہ نشان ثابت کردتا وے، اس خطے اچ مئی 1948 ماچ اسرائیل دے قیام، مصر تے اسرائیل دے درمیان ستمبر 1978 ماچ کیمپ ڈیوڈ معاہدہ، بائیر عرفات تے اسحاق رابن دا ستمبر 1993 دا واشنگٹن معاہدہ تے ستمبر 2020 دے ابراہام معاہدے سی لے کے اکتوبر 2023 نوں شروع ہوئڑیں والی اسرائیل حماس جنگ تکل سارے تاریخی واقعات اُچ امریکہ نے کلیدی کردار ادا کیتا وے، مشرق وسطی اچ اٹھ عشریاں تے پھیلے ہوئے اس امریکی تسلط دے دوران اک موقع بی ایہا چاہیدا جو امریکہ دی پکڑ اس خطے تے ٹھلی ہوئی ہووے۔ اس دوران یکجہتی ملکاں نے جواب اُچ عرب ملکاں نے ہمیشہ امن پسند تے متوازن رویہ اختیار کتیا۔ اُناں نوں کسی جنگ دے میدان اُچ لیڑیں دی اس دے بی ضرورت نی ائی کہ امریکہ اُناں دے تحفظ دے موجود لیا۔ اسرائیل نے امریکہ دے اتحاد وچ ایران دی وجہ نال عرب ملکاں دے نال امن معاہدے کرلتے تے جارحیت منع کیتا۔ مظلوم فلسطینیاں تے اسرائیل دے ناروا ظلماں نے صرف نظر کردے ہوئے عرب ریاستاں نے بلاتے باہمی دی باہمی نوں مشکل وانہ بنڑاے رکھ کے نوتبرتوں فقط رے وار لگا نافہ دوحہ تے اسرائیل دے فضائی حملے نے مشرق وسطی دے پون صدی پرانیں سیاسی بندوبست نوں تہس نہس کر کے رکھ دتا۔

عقیق صدیقی
hindkowanweekly@gmail.com

اُن دی عرب ریاستاں نوں اس حقیقت دی کڑوہٹ نوں منا پیا کہ امریکہ، اسرائیل دی منہ زور طاقت نوں لگام نی دے سکدا۔ دوحہ اچ حماس دی قیادت نے کیتے گئے اس حملے نے عرب حکمراناں نوں اے احساس دوایا کہ اناں دی وفاداری کسی بی وخت آسکدی اے۔ اس حملے دے فوراً بعد امریکہ اسرائیل دے وزیر اعظم بنیامن نیتن یاہو نے اک لمبا جلیبیاں دتا اس دا ٹکیدی نخطہ اے ایا کہ امریکہ اُگر اسامہ بن لادن دے تعاقب اچ پاکستان تے حملہ کر سکدا وے تے اسرائیل بی دشمناں دے ٹھکانے کرنے وسے کسی بی ملک تے حملہ آور وہ سکدا اوے، خطرے دی اس پیشینی دے جھوڑیں بعد دوحہ دے حاج عرب لیگ نے او آئی سی دے ممبر ملکاں دا اک اکٹھا اجلاس ہویا۔ اس اجلاس اُچ اسرائیل دے خلاف بیانات تا نے تے گئے بڑے ہمیشہ دی طراں اس وار بی کسی عملی اقدام سی منع کیتا گیا۔ ہُن دے دوہ دن بعد ستروہ تبرتوں ریاض اُچ سعودی عرب تے پاکستان نے اُچ اپنے دفاعی معاہدے تے دستخط کیتے جیوے اس خطے اچ امریکی تسلط دے اک وڈا پیغام ثابت ہوسکدا اے۔ اے معاہدہ اگرچہ کہ دو اسلامی ملکاں دے درمیان ہویا وے بڑے عرب حکمراناں نے واضحہ طاہر کردا اے کہ اوہ سعودی عرب دے وعدیاں تے یقین دہانیاں تے اعتبار کرنے تے راضی ہینگے۔ امریکہ سی فاصلہ وداھئیں دے سنہ ستر دی شروعات اُناں نے کردتی اے اس دی منزل چھین بی ہوسکدی اے۔ چین نے مارچ 2023 ماچ سعودی عرب تے ایران دے درمیان امن معاہدہ کرا کے اس خطے دی سیاست اُچ آپڑی دلچسپی تے اثر و رسوخ دا ثبوت دتا دیا اے اک اجیا سگ میل لیا جس دے بعد امریکہ اُپر اس خطے دی حساسیت دے پیش نظر آپڑی پالیسیاں تے نظر ثانی کرنا ہائیدی ائی بڑے اوہ آپڑی دلکی سیاست دی جو نال اسرائیل نال آپڑے لگاؤ تے شفقتاں اچ کمی تے راضی نہ ہویا، اس غیر متوازن پالیسی دی قیمت اس نے کدی نہ کدی پر نا ہونی جیوی پاک سعودی عرب دفاعی معاہدے دی صورت اچ اس نے پر دی اے۔ اس معاہدے دی اک اجیا سگ میل لیا جس دے بعد امریکہ اُپر اس خطے دی حساسیت دے پیش نظر آپڑی پالیسیاں تے نظر ثانی کرنا ہائیدی ائی بڑے اوہ آپڑی دلکی سیاست دی جو نال اسرائیل نال آپڑے لگاؤ تے شفقتاں اچ کمی تے راضی نہ ہویا، اس غیر متوازن پالیسی دی قیمت اس نے کدی نہ کدی پر نا ہونی جیوی پاک سعودی عرب دفاعی معاہدے دی صورت اچ اس دے وڈے

بھارت چھگڑ الودے بجائے اچھا ہمسایہ بنڑین وزیراعظم

پاکستان تے بھارت دے درمیان جنگاں تے اربھاں ڈالر خرچ ہوئے، اربھاں ڈالر عوام دی ترقی وفلاح تے خرچ ہونڑیں چائیدین، شہباز شریف

معرکہ حق اُچ بھارت نوں جیڑا سخ سکھایا اوہ زندگی پہر یاد رکھ سی، اسی ترقی وخوشحالی، ملک اُچ بیروزگاری دا خاتمہ تے سرمایہ کاری دا ہندے ڈن، خطاب

لندن (ویب ڈیسک) وزیراعظم شہباز شریف نے اک واروت واح کیتا وے کہ مسئلہ کشمیر حل کیتے بغیر پاک بھارت تعلقات قائم نی ہو سکدے۔ بھارت، جنگ دا لو پڑدی دے بجائے اچھے ہمسائے دی طراں روے، پاکستان تے بھارت دے درمیان جنگاں تے اربھاں ڈالر خرچ ہوئے، اربھاں ڈالر عوام دی ترقی وفلاح تے خرچ ہونڑیں چائیدین، معرکہ حق اُچ بھارت نوں جیڑا سخ سکھایا اوہ زندگی پہر یاد رکھ سی بڑے ہونڑیں فائدہ ہویا وے، اسی ترقی وخوشحالی، ملک اُچ بیروزگاری دا خاتمہ تے سرمایہ کاری دا چاہنے آں، اودریسز پاکستانیاں دی معیشت اُچ معاونت تا قابل فراموش اے، اگر اسی فیصلہ کرلئی ایں تے ہمراں سانے بھارت دے چھ جہاز سٹیاں دے ڈن اسراں ای اسی غربت دا خاتمہ بھی کر سکے دکھا سٹیاں تے پاکستان نوں قرضیاں کی نجات دلاسکیاں، اے مشکل ضرور اے بڑے ناممکن نیئں گا، اودریسز پاکستانیاں دے کنوشن سی خطاب دے دوران وزیراعظم پاکستان شہباز شریف نے کہا کہ میرے وی خوشی دی گل اے کہ سمندر پار پاکستانیاں دے سانڑیں کھلوتا ہویا واں، تواڈے پاکستان دے دشیر ان جو بیرون ملک دن رات محنت کردے پئین۔

لندن: وزیراعظم پاکستان شہباز شریف اودیسز پاکستانیز دی تقریب سی خطاب کردے پئین

پنشن اصلاحات دے حوالے نال اہم اجلاس بُلا لتا گیا

پشور (ویب ڈیسک) صوبائی حکومت نے پنشن اصلاحات دے اہم ترین اجلاس آئندہ ہفتے بلا لتا وے۔ اجلاس اُچ سرکاری ملازمین دی پنشن اصلاحات دے حوالے نال لوئی جانڑ والی ہے۔ صوبے اچ مزید سخت اقدامات دے حوالے نال تجاویز نوں فائنل کیتا جاسی۔ گریڈ 17 سی اُتے دے افسران وسے فارگریڈ پروموشن دے حوالے نال لوئی پالیسی نا جائزہ لتا جاسی۔ سرکاری ملازمین نوں پنشن پر وہ فیصلہ مزید دی آر اے دے حوالے نال بی اہم فیصلہ متوقع وے۔ سرکاری ملازمین دی طرف سی چار اضافے دی تجویز اُتے بی جائزہ لتا جاسی۔ غیر سٹرنڈ سرکاری ملازمین دی تھلیاں تے پابندی لگائیں دے حوالے نال بی اہم فیصلہ متوقع وے۔

پشور سمیت میدانی علاقیاں اچ گرمی دی شدت بدستور برقرار

پشور (ویب ڈیسک) پشور سمیت صوبے دے میدانی علاقیاں اچ گرمی دی شدت بدستور برقرار اے۔ میدانی تے بالائی علاقیاں اچ درجہ حرارت اُچ اضافے دے امکانات اُن، رات نوں موسم ٹھنڈا جد کہ دن وخت موسم گرم ہوندا وے۔ پشور اُچ پچھلے دناں درجہ حرارت 27 ڈگری سینٹی گریڈ ریکارڈ کیتا گیا وے جد کہ زیادہ دی زیادہ درجہ حرارت 33 ڈگری سینٹی گریڈ نکل جاسکدا اے۔ شہر اچ ہوا دے درج نمی دا تناسب 1 فیصد رہیا۔

ترقیاتی منصوبیاں وسے دور کارفنڈز ترجیحی بنیاداں تے دسے سہیاں وزیراعلیٰ

فنڈز دا اجراء وخت نہ ہونڑیں دی وجہ نال ترقیاتی منصوبیاں دی تکمیل اُچ دیر ہوندی اے جس نال عوام دا پیسہ ضائع ہوندا پیا وے

پشور (ہندکو وان نیوز) وزیراعلیٰ علی امین خان گنڈاپور دی زیر صدارت سالانہ ترقیاتی پروگرام سے متعلق اک اہم اجلاس منگل کے دن وزیراعلیٰ ہاؤس پشور اُچ منعقد ہویا جس اُچ ترجیحی ترقیاتی منصوبیاں سے ڈویلپمنٹ نے فائنل پراگریس دا جائزہ لتا گیا۔ محکمہ منصوبہ بندی سے خزانہ دے علاوہ متعلقہ محکمیاں دے انتظامی سیکرٹریز تے دیگر حکام نے اجلاس اُچ شرکت کیتی۔ متعلقہ حکام دی طرف سی منصوبیاں نے پیش رفت دے بارے وزیراعلیٰ نوں محکمہ وار بریفنگ دتی گئی۔ وزیراعلیٰ نے رواں مالی سال دے اخیر تک مکمل کرنے دے ترجیحی منصوبیاں دی نشاندی کرنے دی ہدایت کردے ہوئے واضح کیتا کہ رواں سال دے اخیر تک زیادہ سی زیادہ ترقیاتی منصوبیاں نوں مکمل کرنا صوبائی حکومت دی ترجیح اے۔ متعلقہ انتظامی سیکرٹریز اُپر آپڑے محکمیاں دے تحت اچنے ترجیحی تے فوری نوعیت دے منصوبیاں دی نشاندی کرن، اناں منصوبیاں نوں جلد مکمل کرنے دے درکار فنڈز ترجیحی بنیاداں دے تے جاسن۔ علی امین گنڈاپور نے کہیا کہ اصل عوامی مفاد دے حامل اناں منصوبیاں نوں وخت تے مکمل کرنا وے۔

پوسٹنگ تے تبادلے آن اچ شفافیت نوں فروغ دتا جاسی، چیف سیکرٹری

محکمہ منصوبہ بندی و ترقی تے محکمہ خزانہ سارے محکمیاں دے نال نزیکی کوآرڈینیشن اچ کم کرن، شہاب علی شاہ

پشور (ہندکو وان نیوز) چیف سیکرٹری خیبر پختونخوا شہاب علی شاہ دی زیر صدارت سیکرٹریز کمیٹی دا اجلاس منعقد ہویا جس اُچ سینئر ممبرز بورڈ آف ریونیو، ایڈیشنل چیف سیکرٹری داخلہ سمیت محکمیاں دے سیکرٹریز نے شرکت کیتی۔ اجلاس اُچ گڈ گورننس روڈ میپ دے تحت جاری اصلاحات تے محکمیاں دی کارکردگی دا تفصیلی جائزہ لتا گیا۔ اجلاس نوں بتایا گیا کہ 16 محکمیاں دی طرف سی 138 اصلاحات پوریاں ہو گھلیاں ڈن، اس دے علاوہ 97 اصلاحات تے مزید تیزی نال عملدرآمد دی ضرورت اے۔ اس موقعے تے چیف سیکرٹری نے ہدایت کیتی کہ اناں اصلاحات دے ثمرات براہ راست عوام نکل پچھریں چائیدین۔ اُناں نے کہیا کہ محکمہ منصوبہ بندی و ترقی تے تحکمہ خزانہ سارے محکمیاں دے نال نزیکی کوآرڈینیشن اچ کم کرن تا کہ گڈ گورننس روڈ میپ دے مقاصد حاصل کیتے جاسکن، اجلاس نوں ٹائمک ٹینجٹ سسٹم دے تحت یکم مارچ سی 31 اگست 2025 نکل محکمیاں نوں دتے گئے ٹاسکس تے ممردرآمد دے اعداد و شمار پیش کیتے گئے۔

مہاجرین دی وطن واپسی افغان کرنسی دی مانگ اُچ اضافہ

واپس جانڑیں والے مہاجرین پاکستانی کرنسی تے ڈالر دی بجائے افغان کرنسی نوں ترجیح دیندے پئین

پشور (ویب ڈیسک) افغان کرنسی دی مانگ اُچ مہاجرین دی وطن واپسی دی وجہ نال اضافہ ہو گیا جد کہ یکم اکتوبر سی غیر قانونی پاکستانی کارڈ ہنڑاڈیں والے مہاجرین دی گرفتاریاں نوں فائل کر دتا گیا وے۔ افغان کرنسی مزید اک روپے مہنگی ہو گئی اے۔ افغان کرنسی پشور اُچ ڈی تعداد اُچ حاصل کیتی جاندی پئی اے، مہاجرین دی وطن واپسی دا سلسلہ بدستور جاری اے تے یکم اکتوبر سی غیر قانونی کارڈ ہنڑاڈیں والے مہاجرین دے خلاف اپریشن نوں بی فائل کیتا جاندا پیا وے، مہاجرین دی وطن واپسی دے سلسلے اچ مہاجرین پاکستانی کرنسی ڈالر دے بجائے افغان کرنسی نوں ترجیح دیندے پئین تے بوت زیادہ افغان کرنسی حاصل کیتی جاندی پئی اے۔ قانونی تے غیر قانونی کرنسی دا کاروبار کرنے والے دکاناں اچ افغان کرنسی دی مانگ اُچ اضافہ ہو پیا وے غیر ملکی کرنسی دی بجائے افغان کرنسی دی مانگ اُچ مسلسل اضافہ ہوندا پیا وے۔

مسئلہ کشمیر تے فلسطین تے حل دے بغیر دُنیا دا امن نامکمل اے

عالمی برادری پاکستان نوں مسائل دے حل دا شریک کار تسلیم کردی اے، آصف زرداری

اسلام آباد (مانیٹرنگ ڈیسک) صدر مملکت آصف علی زرداری دا کہنڑا اں ایا کہ فلسطین تے مقبوضہ کشمیر دے مسائل حل کیتے بغیر دُنیا دا امن نامکمل اے۔ عالمی یوم امن تے پیغام جاری کردے ہوئے صدر زرداری نے کہیا کہ عالمی یوم امن محض جنگ نہ ہونڑیں دا نئیں، انصاف و مساوات دے فروغ دا دن اے۔ پاکستان عالمی و علاقائی امن اُچ پہر پور کردار ادا کردا پیا وے۔ صدر مملکت نے کہیا کہ پاکستان نے ہمیشہ عالمی امن تے انصاف دے واسطے آواز اُچی کیتی اے۔ ذوالفقار علی بھٹو تے بے نظیر بھٹو نے عالمی امن دے واسطے جرأت مندانہ کردار ادا کیتا۔ صدر زرداری نے کہیا کہ اقوام متحدہ امن مشنز اُچ پاکستان دی بوت زیادہ خدمات اُن، پاکستان نے آفات تے نزاعات دے متاثرین دی ہمیشہ مدد کیتی اے۔ نوجوان نسل نوں برداشت، رواداری تے مکالمے دی اقدار اپنڑاں ہوں سُن۔

پشور: وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈاپور سالانہ ترقیاتی پروگرام سی متعلق اجلاس دی صدارت کردے پئین

بلدیاتی اداریاں نوں اختیارات نہ دینڑاں جمہوریت نوں مفلوج کرنا وے، سکندر شیر پاؤر

پشور (ویب ڈیسک) قومی وطن پارٹی دے صوبائی چیئرمین سکندر حیات خان شیر پاؤ نے پی ٹی آئی حکومت تے تنقید کردے ہوئے کہیا وے کہ پچھلے چار سالاں سی بلدیاتی اداریاں نوں اختیارات، وسائل تے فنڈز نہ دینڑاں دراصل بلدیاتی جمہوریت نوں جانڑ بُجھ کے مفلوج کرنا وے۔ وطن کور پشور اُچ پارٹی ووڈ نال گل کتھ کردے ہوئے اناں نے کہیا کہ بلدیاتی نظام نوں مضبوط بنڑاریں تے اختیارات دی نچلی سطح تے منتقلی دے حوالے نال پی ٹی آئی حکومت دے دعوے بے نقاب ہو چکے ڈن۔ اُناں نے کہیا کہ پورے چار سال لنگ لکھن بڑے خیبر پختونخوا دی عوام دے منتخب میئرز، چیئرمین تے کونسلراں نوں نہ تے اختیارات دتے گئین تے نہ ای وسائل یا فنڈز دتا گیا وے۔ اُناں نے کہیا کہ پی ٹی آئی جمہوری اداریاں دی تباہی دی ذمہ دار اے۔

پشور: چیف سیکرٹری خیبر پختونخوا شہاب علی شاہ سیکرٹریز کمیٹی اجلاس دی صارت کردے پئین

ہزارہ دی خبراں

ایڈیشنل اسسٹنٹ کمشنر گلیات دا کالی مٹی ڈولی/چیئر لفٹ دا اچانک معائنہ

ایس او پیز دی خلاف ورزی تے غفلت تے ڈولی لفٹ آپریٹرز موقعے تے گرفتار کر لتا گیا

ہزارہ (ہندکو وان خبرنگار) صوبائی حکومت دے عوامی ایجنڈے تے ڈپٹی کمشنر ایبٹ آباد دی خصوصی ہدایت تے ایڈیشنل اسسٹنٹ کمشنر گلیات شیم اللہ نے کالی مٹی ڈولی/چیئر لفٹ دا اچانک معائنہ کیتا۔ انکشاف ہویا کہ اسکول ٹائمنگ چ ڈولی لفٹ تے کوئی اہلکار موجود نہ اسا 12 توں 13 طلبہ لوں لفٹ چ سوار کیتا گیا، جد کہ مقررہ حد 7 تا 8 افراد دی اے۔ ایہہ صورتحال طلبہ دی جاناں واسطے خطرناک ہوسکدی اسی۔ ایس او پیز دی خلاف ورزی تے غفلت تے ڈولی لفٹ آپریٹرز نوں موقعے تے گرفتار کیتا گیا اے۔

ملک عمیر خالد ہری پور ایوان تجارت دے بلامقابلہ صدر منتخب

ہزارہ (ہندکو وان خبرنگار) ملک عمیر خالد ہری پور ایوان تجارت دے بلا مقابلہ صدر بنڑ گئے۔ ارم اکرام سینئر نائب صدر تے عبدالباسط نائب صدر بنڑ گئے۔ اُنہاں دے مقابلے چ کسی ہور امیدوار کاغذات جمع نہی کرائے۔

بٹگرام دی حدود چ جنگلات دی غیر قانونی کٹائی تے دفعہ 144 نافذ

خلاف ورزی کرنا والیاں دے خلاف فوری تے سخت قانونی کارروائی عمل چ لائی جلے، ڈی سی بٹگرام

ہزارہ (ہندکو وان خبرنگار) ڈپٹی کمشنر بٹگرام اشتیاق احمد نے ضلع بٹگرام دی حدود چ جنگلات دی غیر قانونی کٹائی تے دفعہ 144 تا نافذ کردتی اے۔ اس حکم دے تحت غیر قانونی چین سامشیاں تے آرا مشینیاں دے استعمال تے بی سختی نال پابندی لائی اے تا کہ قیمتی جنگلات دا تحفظ یقینی بڈایا جا سکے۔ ڈپٹی کمشنر نے متعلقہ محکمیاں نوں ہدایت جاری کیتی اے کہ خلاف ورزی کرنا والیاں دے خلاف فوری تے سخت قانونی کارروائی عمل چ لائی جلے۔ ایہہ اقدامات جنگلات دے قدرتی حسن تا حولیات دے تحفظ واسطے انتائی اہم ہن کیونکہ جنگلات تا حولیات دے تحفظ واسطے انتائی اہم ہن۔ اُناں نے کہیا کہ قدرتی دولت ہن ورے بدقسمتی نال بے دریغ کٹائی نال نہ صرف بوٹے تیزی نال مکدے جلدے ہن بلکہ ماحول نوں بی شدید خطرات لاحق ہن۔ اسی طراں جنگلی حیات بی متاثر ہوندی اے تے ماحولیاتی توازن بری طرح متاثر ہوندا پئے۔

ڈپٹی کمشنر بٹگرام اشتیاق احمد جنگلات دے تحفظ تے ٹمبر سمگلنگ دی روک تھام دے حوالے نال منعقدہ اجلاس دی صدارت کردے پئین

دفاعی معاہدہ دو پارٹیاں دا نئیں دو ریاستاں دا معاہدہ وے، بیرسٹر سیف

ملک دا اصل مسئلہ دہشتگردی اے جس دے حل وسے افغانستان نال دفاعی معاہدہ بی ضروری اے، مشیر اطلاعات

پشور (ویب ڈیسک) وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا دے مشیر برائے اطلاعات بیرسٹر ڈاکٹر سیف نے کہیا وے کہ پاک سعودی معاہدے دے حوالے نال پی ٹی آئی تے عمران خان نے تنقید مریم نواز دی نالائق دی عکاسی اے۔ اے معاہدہ دو پارٹیاں دا نئیں بلکہ دو ریاستاں دے درمیان ہویا وے۔ مشیر اطلاعات دا کہنڑا اں ایا کہ پوری قوم جانڑ دی اے کہ اس معاہدے اچ شہباز شریف دا کتنا کردار اے۔ جتھ کے دا تھوں لکے دا۔ اناں دا مزید کہنڑا اں ایا کہ جتھلی حکومت نوں مہنگائی کنٹرول کرنے تے توجہ دینڑی چائیدی اے کیوں کہ مہنگائی نال عوام فاقیاں تے مجبور اُن، جرمین شریفین دی حفاظت سارے مسلماناں نوں مشترکہ ذمہ داری اے۔ بیرسٹر سیف نے کہیا کہ ملک اُچ دہشتگردی دی اگ نوں پھلدر سی سی روکڑیں تے توجہ دتی جاوے۔ وزیراعظم نوں چائیدے کہ سعودی عرب دی طراں افغانستان دا بی دورہ کرن کیوں کہ دہشتگردی روکڑیں وسے افغانستان دے نال تعلقات مضبوط کرنا ضروری اے۔ ملک دا اصل مسئلہ دہشتگردی اے جس دے حل وسے افغانستان نال دفاعی معاہدہ بی ضروری اے۔

ایبٹ آباد، کارڈیالوجی وارڈ دا باضابطہ افتتاح کر دتا گیا

ایہہ وارڈ بورڈ آف گورنرز تے ہسپتال انتظامیہ دی محنت و کاوشوں دے نتیجے چ بحال کیتا گیا اے

ہزارہ (ہندکو وان خبرنگار) ایبٹ آباد چ ایوب میڈیکل انسٹی ٹیوشن دے بورڈ آف گورنرز دی زیر نگرانی کارڈیالوجی وارڈ دا باضابطہ افتتاح کر دتا گیا۔ ایہہ وارڈ کافی عرصے توں شتہ حالی دا شکار سا تاہم موجودہ بورڈ آف گورنرز تے ہسپتال انتظامیہ دی محنت و کاوشوں دے نتیجے چ اس نوں جدید طبی تقاضیاں دے مطابق مکمل طور تے بحال کیتا گیا اے۔ نویں واش رومز دی تعمیر بی ہوئی اے۔

سپریم کورٹ بار ایسوسی ایشن دے انتخابات 16 اکتوبر نوں ہوسن

پشور (ویب ڈیسک) سپریم کورٹ بار ایسوسی ایشن دے سالانہ انتخابات 16 اکتوبر نوں ہوسن، وکلاء اُمیدواران دی انتخابی سرگرمیاں عروج تے پہوچ گئیاں ڈن، پورے ملک اُچ وکلاء و وڈر تحتی رائے دی استعمال کر کے قیادت منتخب کرسن، پروفیشنل گروپ کے اٹھ پیڈنٹ گروپ دے حامی اُمیدواراں اچ کانٹے دار مقابلہ متوقع، وکلاء وڈر زدی تحتی فہرست جاری کردتی اے۔

اسلام آباد، وفاقی وزیر ریلوے حنیف عباسی نال امریکی نمائندہ خصوصی ملاقات کردی پئیاں

پبلشر محمد نعمان قیوم نے گندھارا ہندکو بورڈ، پاکستان، پشور دے توسط نال نظام پرنٹرز جنگی محلہ پشور سی چھاپ کے A/4 ریلوے روڈ، ابدرہ، یونیورسٹی ٹائون پشاور سی شائع کیتا، فون نمبر 091-7256262